Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice a jeho další působení v Komunitním centru Máj s ohledem na dopady reformy financování regionálního školství.

20. 2. 2025

Kontakty

- Mgr. Marek Sklenář, zástupce zřizovatele za Salesiánskou provincii Praha sklenar@sdb.cz, 737 957 282
- Bc. Ondřej Trojek, ředitel Salesiánského střediska mládeže v Českých Budějovicích ondrej.trojek@sasmcb.cz, 734 435 030
- Ing. Tomáš Rádl, ředitel komunity Salesiánů Dona Boska v Českých Budějovicích tomas.radl@sasmcb.cz, 731 600 060

Salesiánská provincie Praha (dále SPP) je církevním zřizovatelem řady organizací v ČR pro práci s dětmi a mladými lidmi, z toho také 7 středisek volného času (SVČ), která jsou zapsána do rejstříku škol a školských zařízení na MŠMT. V těchto SVČ usilujeme o to, abychom nabídli kvalitní pedagogické, příp. sociální programy těm dětem, které jsou především ze sociálních a ekonomických důvodů znevýhodněni. Snažíme se zachytit ty děti, které nenavštěvují klasické kroužky, sportovní oddíly apod. a pomoci jim prostřednictvím těchto programů v jejich celkovém osobnostním rozvoji výchovou založenou na pozitivních hodnotách. Podařilo se nám vytvořit taková SVČ, která zachytávají specifickou cílovou skupinu, a tak doplňujeme nabídku jiných SVČ a DDM. Tento přístup opakovaně oceňuje Česká školní inspekce napříč našimi SVČ.

Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice (dále SaSM) nabízí v současném školním roce 88 pravidelných volnočasových aktivit z toho 10 pro neorganizovanou mládež a to převážně ze sídliště Máj. V tomto školním roce nabízíme cca 19 pobytových a příměstských táborů a kurzu s celkovou kapacitou 400 účastníků.
Pedagogické pravidelné aktivity navštěvuje v současné době 1077 účastníků *(z toho 571 účastníků - unikátních 474 - v pravidelných zájmových kroužcích // 506 účastníků – unikátních 119 - Otevřených klubů - aktivity pro neorganizovanou mládež převážně ze sociálně znevýhodněného prostředí).*
Bohužel současný model financování regionálního školství tomuto modelu nepřeje. Programy, které vykazují hmatatelné výsledky např. doučování, nejsou systematicky podporovány. Pedagogové jsou tlačeni do frontální výuky místo individuální a provozovatel do omezování návštěvnosti - max. 3 hod. týdně. Řada děti dosahuje výsledků ve škole a tím i změně ve společnosti právě díky společné systematické spolupráci a pravidelnosti ve vzdělávání např. doučování.
Až do roku 2021 byl z povahy právnické subjektivity *(církevní školské zařízení)* hlavním donátorem MŠMT a to až cca 85,7 % z ročního „pedagogického" rozpočtu (*tj očištěného rozpočtu o sociální službu, která je financována z jiných zdrojů).*
Od roku 2022 tato podpora postupně klesla až na cca 41,3 % z ročního „pedagogického" rozpočtu. Na základě zveřejněných normativů pro rok 2025 počítáme s podporou z MŠMT pouze ve výši 39,5% z částky určené na pedagogickou činnost.

Reforma financování a její dopady

Salesiánská SVČ jsou financována jako všechny církevní školy a školská zařízení normativně přímo z rozpočtu MŠMT. V posledních letech došlo k reformě financování celého regionálního školství bohužel s velkým dopadem na naše SVČ. Postupně došlo k výraznému ponížení normativu na pobytové akce a především k zavedení financování podle unikátních účastníků (každý účastník je počítán jen jednou, pouze se u pravidelné činnosti rozděluje účast do 3 hod a nad 3 hodiny). Tím došlo k výraznému znevýhodnění financování těch dětí, které se účastní našich programů ve více aktivitách, kde se s nimi pracuje soustavně.

Vývoj financování – zahrnutí výkonů do normativů

2021 pravidelná činnost + všechny pobytové akce – kumulovaně, stejný normativ
2022 pravidelná činnost + všechny pobytové akce – kumulovaně, **normativ na p. akce 0,25**
2023 pravidelná činnost + všechny pobytové akce – kumulovaně, normativ na p. akce 0,25
2024 pravidelná činnost + pobytové akce 5 dní a více **unikátní uživatel, do a nad 3 hod., normativ na p. akce cca 24 % normativu do 3 hod**

2025 pravidelná činnost **bez předškolních dětí nechodících do MŠ** + p. akce 5 dní a více unikátní uživatel, do a nad 3 hod., **normativ na p. akce cca 22 % normativu do 3 hod**

Dotace pro SaSM České Budějovice

Normativy	Účastník	Do 3 hod	Nad 3 hod	Tábory	Dotace
2021	11 179				8 413 720
2022	9 049				8 096 593
2023	9 227				8 950 190
2024		8 943	16 157	2 129	5 861 294
2025		8 425	15 788	1 881	5 527 160

Jednání se státními úřady

Zástupci komise církevního školství České biskupské konference opakovaně jednali od roku 2021 se zástupci MŠMT (vrchní ředitel, ministr) o likvidačních dopadech na církevní SVČ. Bohužel se i přes opakované přísliby nepodařilo najít uspokojivé řešení, přičemž:

- církevní školství je financováno normativně podle výkonů; výše normativu se stanovuje jako průměr normativů pro SVČ s veřejným zřizovatelem v předchozím roce,
- MŠMT zastává postoj, že může i církevní školství financovat jen normativně podle vyhlášky č. 310/2018 Sb., o krajských normativech, v SVČ tedy pravidelnou činnost (kroužky) a tábory 5 dní a delší,
- MŠMT odmítá hradit jakékoli jiné formy práce – otevřené kluby apod.,
- MŠMT chtělo převést financování otevřených klubů a dalších specifických aktivit na MPSV, ale MPSV toto odmítlo (uskutečněná opakovaná jednání s poslanci, vrchní ředitelkou i ministrem),
- MŠMT zastává názor, že činnosti, která naše SVČ nabízí, reagují na specifické potřeby daného místa a má je tedy hradit místní samospráva (kraj, obec). Tak tomu je v případě asi většiny veřejných zřizovatelů, že doplácí z vlastního rozpočtu aktivity, které u SVČ podporuje nad rámec aktivit, které jsou financovány normativně.

Důsledkem reformy je to, že se výrazně snížila dotace pro činnost SaSM v Českých Budějovicích při zachování obdobného rozsahu činnosti. Do Českých Budějovic tak přestaly „téci" finance z MŠMT v hodnotě zhruba 3 ml Kč ročně.

Reakce ze strany SaSM a SPP

V důsledku reformy jsme přistoupili k těmto krokům:

- od podzimu 2023 spolupracujeme s externími odborníky v oblast pedagogické, personální a ekonomické s cílem zefektivnit činnosti, stanovit úsporná opatření a nalézt nové zdroje,
- v roce 2024 zřizovatel financoval provoz SaSM částkou 3 ml Kč,
- v roce 2025 zřizovatel podpoří provoz SaSM částkou 1,5 ml Kč, ostatní případný schodek bude financován z rezerv střediska.

SPP již není schopna od roku 2026 dále financovat provozní náklady SaSM.

Otázky k jednání

Budeme rádi, pokud budeme moci pokračovat v činnosti pro mladé lidi v Českých Budějovicích se sociálně pedagogickým zaměřením jako doposud.

- O jaké služby má město (příp. kraj) na sídlišti Máj zájem?
- Je město (příp. kraj) ochotno přijmout argumentaci MŠMT a podílet se na financování těchto služeb větším způsobem než dosud?
  Budeme vděčni, za navýšení současné podpory, která se pohybuje cca kolem 500 tis. ročně, a to o dalších cca 900 tis., které pokryjí 30 % deficitu - výpadku MŠMT. Zbylou část deficitu plánuje Salesiánské středisko mládeže pokrýt z nových zdrojů – nadací, dárců, výběru účastnických poplatků díky rozšířené nové nabídce aktivit.
- Co se dá s touto situací dělat? Nemáte nějaký nápad k řešení? Jsou nějaké další možnosti podpory?